

PROPOSTA DIDÀCTICA: ESCAPE ON SÓN ELS REGALS DEL PARE NOEL?

Ja estem al Nadal pràcticament, encara que ens queden uns dies d'Advent encara, i la meva proposta ha sigut pensant en el Nadal, què puc fer? Alguna cosa relacionada amb el Nadal, recordava haver realitzat aquest estiu en un curs una activitat interactiva sobre el Nadal amb un vídeo introductorí que vaig fer amb Animaker, ja sabem que gravar la veu a vegades no surt com ens proposem, en aquest cas se sent més fluix del creia i la música de Nadal de fons del propi programa de creació de vídeos és massa alta, i no us l'adjuntaré, la vaig fer en català però no m'agrada perquè gairebé no se sent el que es diu. He fet servir la plantilla del Escape de Nadal el tema com indica és el Nadal, en aquest cas el Pare Noel perd alguns regals del seu trineu que haurem de trobar mitjançant un seguit de reptes per a trobar-los. La temàtica de fons és Sant Nicolau al llarg del temps ha tingut diversos noms (deixà de ser important i inclús celebrar el seu dia com a sant del nostre santoral cristià), aquí se'l coneix com a Pare Noel, i es posa l'accent en els dos personatges ja que el nostre alumnat no té gens clar qui són, i és una tradició que ens ve d'Amèrica, com moltes altres com és el cas de Halloween per exemple.

El reconeixem a les diferents cultures perquè va vestit de vermell, pensem en els anuncis de la Coca-Cola, com a mínim això hem vist sempre, encara que si realitzeu aquest escape sabreu realment com vestia i de quin color. I finalment, s'haurà que decorar l'Arbre de Nadal per a poder arribar a posar el còdex final i trobar els regals perduts. Es tracta de realitzar 4 reptes per a poder trobar els regals. Obtenint a cada repte diversos objectes decoratius del Arbre de Nadal, per a la fi fer-ho i després poder posar el còdex final i trobar els regals. Recorrent des de Sant Nicolau fins al Pare Noel, el de la "Coca-Cola" que coneixem des del 1931, conegent-los. Haureu de passar per diferents reptes per tal de trobar els regals que ha perdut el Pare Noel al caure's del trineu per a poder repartir-los la nit de Nadal. Aquest joc de gamificació o de ludificació forma part d'un curs en el qual havia de realitzar un projecte de gamificació per a la meua aula, per tal que l'alumnat pugui aprendre i conèixer qui és Sany Nicolau i el Pare Noel. S'anomena: [Escape On són els regals del Pare Noel?](#)

Descripció: ESCAPE projecte de Gamificació a l'aula com a activitat de gamificació o ludificació per a assentar coneixements i aprenentatges on es deuen cercar als diferents reptes per a trobar els regals que ha perdut el Pare Noel al caure's des del seu trineu fins a arribar a la fi, en cada repte al superar-lo surt un còdex en lletres, haureu d'apuntar-vos-los per tal que a la fi al còdex final poder posar el que se us demani i acabar l'Escape (la meua recomanació és fer-lo o jugar primer vosaltres com a professors per veure si els vostres alumnes podran realitzar-lo, haureu de tenir un llapis i un full per a apuntar-vos les lletres que necessitareu pel còdex final, us podria durar una sessió depèn del ritme dels alumnes o acabar en mitja hora, depèn d'ells).

Edat: 12 a 16 anys. Secundària (tots els cursos de l'ESO, jo ho faig a 1r o 2n d'ESO, però també es podria fer a 3r o inclús a 4t o quan parleu del Nadal, l'Arbre de Nadal, Sant Nicolau o el Pare Noel).

Proposta didàctica: Dins del currículum i formant part del conjunt de festes litúrgiques més important dins dels cicles més importants del cristianisme, el cicle de Nadal, el Nadal és una festa molt destacada la primera més important del nostre calendari litúrgic cristià, el primer cicle més important, donat que és quan es considera que Jesús nasqué, encara que els experts ens diuen que no fou així sinó al mes de març, però de moment no s'ha mogut. És una festa on es reuneixen les famílies i comparteixen i es regalen coses entre ells, per això devem buscar els regals, la meua intenció no és promoure el consumisme nadalenc, sinó conèixer qui són aquests personatges i em va semblar adequat que l'alumnat cerqués els regals que ha perdut pel camí. La idea és que els alumnes coneguin qui són aquests dos personatges destacats de les festes del Nadal: Sant Nicolau i el Pare Noel i els sàpiguen diferenciar, mitjançant 4 reptes on haurem de trobar els regals que va perdre del seu trineu. Es farà en grups cooperatius de 3 o 4 alumnes doncs per norma general tenim pocs alumnes o inclús podria fer-se individual si es prefereix.

Amb la nova llei d'educació LOMLOE, devem afegir també en el nostre currículum aquests continguts:

L'**ODS** que podem utilitzar per a aquest cas és l'ODS 4. Educació de qualitat. Garantitzar una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tots.

El **Vector**: que crec que més adient amb aquesta activitat interactiva és la Universalitat del currículum donat que la nostra assignatura també és part de la formació del alumne encara que no es valori ni sigui tan important com les altres, inclús ara ni tan sols compti al currículum del nostre alumnat i crec que complementa en molts aspectes les ciències socials molt lligada a la història del Nadal en el nostre cas, precisament la competència espiritual i transcendental considero que també les haurien de tenir tots els alumnes, al menys donar-los l'oportunitat de conèixer-les.

Les **competències específiques** que es treballen són:

Dimensió transcendental i espiritual:

Competència 1. Prendre consciència de la identitat individual i col·lectiva de l'ésser humà. Donar resposta a les preguntes que es fa l'alumnat sobre la seva pròpia existència, la seva identitat i el seu paper al món que l'envolta. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per a assumir

la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.

Competència 3. Situar de manera racional i experiencial la resposta a les preguntes del misteri de la transcendència i de la immanència. Contextualitzar, amb diferents testimonis, les possibles respostes al sentit de la nostra vida.

Dimensió interpersonal:

Competència 4. Identificar i potenciar la consciència de la llibertat personal i el respecte actiu a les idees, creences i cultures dels altres. Comprendre els conceptes de llibertat de consciència i llibertat religiosa i la presència de la religió al espai públic.

Competència 5. Aplicar el diàleg com a eina d'enteniment i participació a les relacions entre les persones, cultures i religions. Conèixer les possibilitats dels diàlegs a les relacions personals i aprofundir en el diàleg interreligiós, ecumènic i cultural. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del religiós, per a discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.

Dimensió ètica i moral:

Competència 8. Desenvolupar habilitats per a preservar i respectar la Creació i la dignitat humana. Comprendre i valorar l'exercici de la llibertat de consciència i de la llibertat religiosa, tant en relació a la nostra consciència i en el nostre cos, com a les nostres relacions familiars i socials. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del «Regne de Déu», per a implicar-se personal i professionalment en la transformació social i l'assoliment del bé comú.

Dimensió social i cultural:

Competència 10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història del país, i la pròpia del alumnat. Descobrir i comprendre la presència de les diferents tradicions religioses en general, i del catolicisme en particular, en diferents manifestacions, tant històriques com culturals, que es troben presents a la nostra societat. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les seves diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentir, apreciand com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar a la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.

Competència 11. Identificar la presència social i cultural de les diferents tradicions religioses, tant des de la perspectiva actual com de la perspectiva històrica. Descobrir i comprendre el sentit i significat de les diferents concepcions, tant temporals com espacials, festes, costums i tradicions presents a la nostra societat i en el nostre món.

Competència 12. Interpretar i valorar amb respecte i sentit crític les diverses manifestacions artístiques religioses. Descobrir, comprendre i valorar la presència de les diferents tradicions religioses en general, i del catolicisme en particular, a les diferents manifestacions artístiques del nostre país.

Competències transversals:

Competència digital:

Competència 6. Organitzar i utilitzar un entorn personal de treball i aprenentatge amb eines digitals per a desenvolupar-se a la societat del coneixement.

Competència 8. Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.

Los **criteris d'avaluació** són:

1.1 Descriure i acceptar els trets i dimensions fonamentals de la identitat personal, analitzant relats bíblics de vocació i missió, així com altres biografies significatives.

3.1 Generar actituds de justícia i solidaritat, respectant la diversitat i prenent consciència de la responsabilitat compartida i la comuna pertinença, al horitzó del Regne de Déu.

4.2. Raonar com la fe cristiana, en el present i al llarg de la història, s'ha fet cultura, interpretant el patrimoni literari, artístic i cultural i valorant-lo com a expressió de l'encarnació del missatge cristià en diferents llenguatges.

5.1 Valorar l'experiència espiritual i religiosa com a dimensió humana i social pròpia de tots els pobles i cultures, coneixent l'especificitat de l'espiritualitat judeocristiana i d'altres religions.

5.2 Respectar les diferents esglésies i tradicions religioses, coneixent i valorant les creences, ritus, símbols i principis de cadascuna d'elles, tenint elements de judici personal que afavoreixin el diàleg interreligiós.

3.1 Cooperar activament en projectes de cura i responsabilitat cap al bé comú, inspirats en la perspectiva cristiana, participant en accions de millora del entorn i en el plantejament de les opcions professionals.

4.1 Participar críticament en la promoció de la diversitat cultural, expressant i aportant creativament les experiències pròpies, respectant les diferències entre persones i comunitats.

4.2. Desenvolupar sentit de pertinença a una tradició cultural, amb expressions socials, artístiques, ètiques i estètiques, valorant adequadament la seva contribució en el seu moment històric, relacionant-les amb contextos actuals i promovent la seva memòria com a llegat viu.

5.1. Formular possibles respostes a les preguntes de sentit, coneixement i valorant les aportacions de les tradicions religioses, especialment la proposta de sentit de la vida de Jesucrist, elaborant les seves pròpies respostes partint d'una anàlisi crítica i l'adaptació a la seva situació personal.

5.2 Afavorir la convivència social en contextos plurals, respectant les opcions personals i generant espais de diàleg i trobada.

6.1 Reconèixer l'Església, comunitat dels deixebles de Jesucrist, i el seu compromís en l'amistat social com a nuclis essencials del cristianisme, valorant críticament la seva contribució cultural i històrica.

I finalment els **sabers bàsics** que es treballen són:

- La pluralitat cultural, social i religiosa. Convivència i solidaritat.
- Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal.
- Les cosmovisions de les diferents tradicions religioses. La Bíblia i la cosmovisió cristiana.
- La llibertat de consciència i la llibertat religiosa.
- Les tradicions religioses presents a Catalunya i Espanya. L'Església catòlica i la resta de confessions religioses.

- Les grans tradicions religioses de nostre món.
- Les arrels judeocristianes de la nostra societat. La presència històrica de les diferents tradicions religioses a Catalunya i Espanya.
- La convivència històrica de diferents tradicions religioses en Catalunya i Espanya.
- La presència de la religió a les relacions socials.
- El diàleg interreligiós, ecumènic i cultural.
- Respecte davant la bellesa de les diverses manifestacions culturals i religioses como element de pertinença i tradició cultural.
- Estima de la relació del missatge cristià amb la ciència i la cultura com a mitjà d'enriquiment del conjunt dels sabers.
- Dialogar amb altres cosmovisions i religions, per a la construcció de la vida en societats plurals i democràtiques basades en el bé comú
- Figures històriques i eclesials compromeses amb el bé comú.
- La cosmovisió judeocristiana del nostre context social i cultural. El calendari cristià.
- Les festivitats cristianes. El seu arrelament i les diferents maneres de viure-les en una societat plural.
- La presència de la religiositat en les manifestacions pictòriques, escultòriques i arquitectòniques. Les arts menors.
- La presència de la religiositat a les manifestacions literàries, musicals i cinematogràfiques.
- Respecte davant de la bellesa de les diverses manifestacions culturals i religioses com a element de pertinença i tradició cultural.
- Saber identificar els elements de les tradicions religioses en las manifestacions artístiques.
- La simbologia religiosa.

Matèria: Religió (jo el vaig pensar només per a la meva matèria, i vaig posar altres matèries que també podrien participar més afins) altres matèries que es podrien incloure: llengua, història i geografia, visual i plàstica o art.

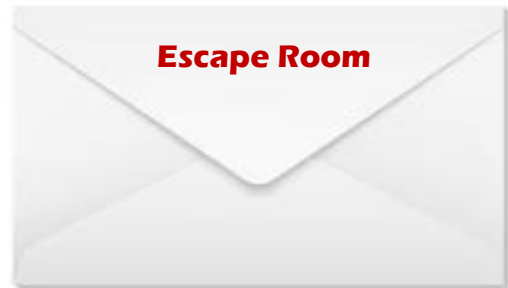
El per què del tema és que necessitava alguna activitat interactiva de gamificació en aquest cas com el vídeo era del Nadal, per què no fer-la del Sant Nicolau i el Pare Noel, uns dels altres personatges destacats d'aquestes festes, i als joves els costa distingir-los i no saben el perquè, ambdós personatges, el de Sant Nicolau i el Pare Noel em va semblar adequat per a poder profunditzar en ambdós personatges, la seva vida, des d'on nasqué fins a on morí, fou una persona bondadosa que ajudava a la resta i repartia regals, en el cas del cristianisme esperem als Reis Mags el 6 de gener i també venen carregats de regals per a tots. Permetre als alumnes fer un recorregut d'aquests personatges per la seva vida i conèixer-los millor. Permetent als alumnes distingir-los, així com a reforçar l'après sobre la festa del Nadal, i inclús per a algú ampliar-lo, donat que no coneixen a Sant Nicolau. I per què no fer un Escape amb Genially, ja tenia preparada la introducció i tota la part del projecte de gamificació amb les seves activitats i reptes, i no sabia si em donaria temps a realitzar l'activitat interactiva doncs estava fent vuit cursos el mes de juliol, així com per a conèixer i distingir qui són aquests personatges. Jugant també es pot aprendre. I què podrien buscar aquests alumnes doncs el més característic, els regals que es van caient de trineu del Pare Noel. Permetent així també saber que si van a altres llocs del món aquest personatge

també existeix amb altres noms. El vaig testejar amb la meva mare donat que va resultar que estava al poble realitzant els diversos cursos virtualment excepte un que fou presencial en el moment que el vaig fer i li va agradar molt, i em va dir que va aprendre coses amb aquest joc. Penso que aprendre jugant també és molt apropiat per als nostres alumnes i més a la nostra matèria que és la gran oblidada i no desitjada, per què no fer que els nostres alumnes vulguin jugar i aprendre com fan amb anglès i altres idiomes i altres maneres, no hem de ser els últims i posar-nos al dia, i avui en dia tenim moltes facilitats i es poden fer cursos virtuals del que vulguem i al nostre ritme.

Precisament al mes de novembre vaig fer un Breakout Edu sobre Joan Oró i Florença que dona nom al meu institut i es celebra el centenari del seu naixement i des de totes les assignatures devem fer totes, obligats per la direcció, algo sobre aquest destacat bioquímic català que ha tingut èxit mundial, això si en català doncs ens obliguen a fer-ho en català, és un gran desconegut a Catalunya i conegut a nivell mundial de gran renom. No he cregut que fos necessari per a fer una proposta didàctica doncs a aquest senyor no li satisfecia ni la filosofia ni la religió o sigui que poc podem treure, per a la nostra matèria, pel que saber això, a més a més, d'aprendre amb aquest breakout edu qui era i el que va fer.

Cóm jugar a Escape On són els regals del Pare Noel?:

Iniciarem el joc amagant a la classe un sobre blanc amb unes caixes de regals dibuixades que els alumnes hauran de cercar per la classe (també podríem posar algunes caixes de regal buides decorades amb decoració de Nadal o brillant amb un llaç i pegar amb zel sota el sobre o també un sac amb aquestes caixes que crearem i en un d'ells el que estigui sota de tot amb la carta enganxada amb zel sota, el podeu buscar per internet si no se us dona bé dibuixar) i dins trobaran un paper amb la web de joc que deuran introduir per a poder realitzar l'Escape On estan els regals de Pare Noel? (si teniu plataforma com Classroom o Moodle penjar-lo allà donat que no sempre copien bé les direccions web i no poden accedir) (No us espanteu si us surt el títol en català a mi em surten en Genially de moment els 2 en català, però cadascun està en un idioma, el títol es: Escape On són els regals del Pare Noel? (en català) i el castellà: Escape ¿Dónde están los regalos de Papá Noel? Ho he fet amb la finestra d'incògnit i em surt en castellà, o sigui que crec que no hauríeu de tenir cap problema). Hauríem d'iniciar el joc i li donarem a començar, llegirem les 2 primeres diapositives i continuarem l'Escape. Hi ha algunes activitats que tenen vídeos sobre els personatges tractats que haurem de veure doncs hi ha una pregunta sobre ells, no són molt llargs, sinó curts, podria ser que no es veiessin ja que sabem que Youtube ara posa i treu tot que dona gust i el trobes una vegada i després desapareix de seguida. Ull! Hi ha un en anglès crec que el que pregunta mirant el vídeo s'entén, ja sabeu que l'anglès no és lo meu, però si la meva mare que és bastant gran ho ha fet nosaltres i el nostre alumnat

també. Es tracta de buscar els regals que ha anat perdent des del seu trineu el Pare Noel passant per 4 reptes en els quals obtindran diversos objectes per a decorar l'Arbre de Nadal on el dia de Nadal trobarem els regals que deixi el Pare Noel si ens hem portat bé, clar, sinó trobarem carbó. Aníma't a veure si els trobes!

Recordeu fer-ho vosaltres primer per a veure si els alumnes que teniu seran capaços de realitzar-lo, ja sabem que cada alumne duu un ritme diferent d'aprenentatge. Recordeu posar els diferents còdex que han anat sorgint a cada activitat de tots els reptes seguides en minúscules pel còdex final. Està pensat per a una sessió, no crec que duro més, alguns potser que en 30 minuts ja jo hagin fet. I per a finalitzar i si us sobra temps podreu proposar als alumnes que pel proper dia ja que no deu quedar gaire temps que duguin caixes per a decorar còm a regal (i els podeu facilitar o demanar que duguin paper d'emboïcar i llaços o corda per a fer-ho, i si teniu un arbre de Nadal posar-los allà, probablement al vestíbul del centre). Promovent estratègies d'observació investigació, gamificació, treball en grup cooperatiu i manipulació, permetent adquirir habilitats i competències adequades per això.

Autor: María Bolós Pastor creat amb Genially el 2023. Enllaç:

<https://view.genial.ly/656911aa9c58f30014028b22/interactive-content-escape-room-on-son-els-regals-del-pare-noel> (català)

<https://view.genial.ly/64c6812088b2f30012a93fb6/interactive-content-escape-room-donde-estan-los-regalos-de-papa-noel> (en castellà)

Us he enllaçat la proposta en català i castellà doncs són les llengües vehiculars de la meua comunitat, sento no poder realitzar-les en gallec i basc, en gallec encara gosaria però en basc no, ho veig factible.

Una frase: "prepareu el camí pel Senyor, ... (Mc 1, 3)" Estem ja a l'Advent i ens preparem per a la seva vinguda, el seu naixement, aquest diumenge ja hem posat la segona espelma a la corona d'advent. Podem connectar i reflexionar amb aquesta cançó dels anys 70, us deixo els enllaços:

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=pFnNlxgVJ5I> Grup Conexión (1972)

https://www.youtube.com/watch?v=0E_Pkbnl2el Grup Gospell (1974, musical)

<https://www.youtube.com/watch?v=mKXgawmEQw0> Grup i cor parròquia

<https://www.youtube.com/watch?v=N3A3mAkURl4> (per a nens, s'entén millor i amb dibuixos animats)

E-mail: mbolos3@xtec.cat (no feu com els meus alumnes que moltes vegades no posen aquest número i no m'arriben a mi els missatges posat que és corporatiu i hi ha varies persones amb el mateix nom però amb diferent nombre)

María Bolós Pastor

Professora de Religió de secundària fa 18 anys d'ESO i Batxillerat, actualment a Martorell i Viladecans, Barcelona. Diplomada en Ciències Religioses a l'ISCREB de Barcelona. Llicenciada en Filosofia a l'UB, Universitat de Barcelona i Humanitats a la Universitat Ramón Llull de Barcelona. Postgraus en Religions i Diàleg I i II. I finalment, Diploma d'especialització universitària en gestió del patrimoni cultural eclesiàstic.